

PREMIUM

Drie voorzitters van VNO-NCW Midden-regio's Flevoland, Gelderland en Overijssel. Vlnr: Martin Ruiter (Gelderland), Laurens de Lange (Overijssel) en Hajé de Jager (Flevoland). © Rob Voss

Ondernemers roepen politiek op: hou op met plannen maken, ga aan de slag!

Houd op met nieuw beleid maken, dat is er al genoeg. Ga aan de slag, zeggen de voorzitters van ondernemersorganisatie VNO-NCW Midden in Gelderland, Overijssel en Flevoland. Ze roepen de politiek op in actie te komen, handen uit de mouwen.

Lex van Kooten 17-02-23, 06:32 Laatste update: 17-02-23, 06:36

Die komt - niet voor voor niets - vlak voor de provinciale verkiezingen. De provincie opereert - net als de rest van de overheid - 'steeds stroperiger', foetert voorzitter Hajé de Jager van ondernemersorganisatie VNO-NCW Midden in Flevoland. „Het is net zelfrijzend bakmeel.”

En: „Ze hebben de neiging alles drie keer over te doen. Besluitvorming was al moeizaam en wordt steeds moeizamer. Kijk eens naar de woningbouw, infrastructuur of de energietransitie. Als dat zo gaat, komen we nooit van onze eieren af, dan blijven we broeden. Ja, dat stoort.”

‘Hou op!’

Houd op met nieuw beleid schrijven en plannen maken. Die zijn er allemaal, ga eindelijk eens aan de slag, is de boodschap. Zijn collega-voorzitters Laurens de Lange (Overijssel) en Martin Ruiter (Gelderland) knikken. Aan de vooravond van de Provinciale Statenverkiezingen roepen zij in een manifest de politiek op om door te pakken.

De Lange: „We moeten dealen met ik weet niet hoeveel crises. Ondernemers kunnen die natuurlijk niet allemaal even oplossen, maar we kunnen wel deel zijn van de oplossing. Geef ons dan die kans.” De Jager: „We mogen bij veel tafels aanschuiven en meepraten. Mooi hoor. Alleen doen ze er niets mee. Dat frustriert. Wij willen verantwoordelijkheid nemen, laat ondernemers meedoen, wij zijn nodig, neem ons serieus.”

Eigenlijk is het helemaal niet zo ingewikkeld, zegt hij: „De provincie moet gewoon de rug rechthouden en niet bij ieder piepje plannen stopzetten en van alles opnieuw doen.”

Windmolens ‘keihard inpassen’

Ruiter schetst een voorbeeld: „Ede heeft drie windmolens aan de A30 en zou er graag twee bij zetten. Die molens brengen veel schone energie en dat helpt de energietransitie. Dan steekt buurgemeente Veenendaal de vinger op en vindt dat die twee extra wel ‘heel dichtbij’ komen; dat zien ze niet zitten.”

Hij zucht. „Zo komen we er natuurlijk nooit. Die grote opwekkers hebben we nodig. Dan zeg ik: iedereen wil die energietransitie, er is draagvlak, einde discussie, keihard inpassen.”

Windmolens in 'windprovincie' Flevoland. Maak een einde aan eindeloze discussies over wel of geen extra windmolens, gewoon 'keihard inpassen', vinden ondernemers. © Robin Utrecht

De Lange: „Jongeren hebben vaak veel minder moeite met windmolens. We moeten er gewoon aan wennen. Laten we eerlijk zijn: zoveel tijd hebben we niet meer.” In 2030 moet de transitie volgens het klimaatakkoord al een heel eind zijn en in 2050 helemaal klaar.

„Veel bedrijventerreinen wekken opgeteld zoveel duurzame energie op met zonnepanelen, dat die zich heel goed zouden lenen voor een slim, ‘eigen’ elektriciteitsnet (een zogeheten *smart energy hub*, red.). Dat werkt buiten het hoofdnet om. En heeft dus ook geen last van de volle elektriciteitsnetten. We zouden de transitie en klimaatdoelen er gelijk een heel stuk mee halen. Technisch kan dat gewoon.”

Advies- en ingenieursbureau Royal HaskoningDHV deed er onderzoek naar en deed in de resultaten al die klinkende beloftes. In de praktijk blijven initiatieven steken in een moeras van wetten en regels.

Als je kijkt waar ondernemers het meest last van hebben, staat wet- en regelgeving bovenaan

Laurens de Lange, voorzitter Gelderland van VNO-NCW Midden

Het voorbeeld ligt voor de deur van de interviewlocatie, het hoofdkantoor van VNO-NCW Midden ligt op bedrijventerrein Apeldoorn-Noord dat al jaren bezig is met een slim energienet voor zichzelf. Ruiter kent er zelf ook eentje in Nijmegen: „Waar het op stukloopt? Als je buiten het hoofdnet om gaat, loopt de overheid energiebelasting mis.”

De Jager: „Nee, natuurlijk zegt de overheid niet dat dát de reden is, maar dat lijkt me wel duidelijk.” En dan te bedenken dat Gelderland en Overijssel zelf opdracht gaven voor dat onderzoek. „Die hele netcongestie zou niet nodig zijn. We kunnen veel oplossen met innovatie. Dan kom je in een schurkgebied van wetten en regels. Geef ondernemers de ruimte en het vertrouwen om te ondernemen; richt je niet zo rigide op regels.”

Bedrijvenpark Apeldoorn Noord. Het hoofdkantoor van VNO-NCW Midden zit in de kantoortoren. Het bedrijvenpark zelf studeert al jaren op een ‘eigen’ elektriciteitsnet. Dat zou een mooi middel zijn tegen netcongestie. Technisch kan dat. En toch wil dat maar niet van de grond komen. © Maarten Sprangh

De Lange: „Als je kijkt waar ondernemers het meest last van hebben, staat wet- en regelgeving bovenaan. Dus nog boven personeelskrapte, materiaaltekort en inflatie.” Of nog zo eentje: „Vroeger ging je eerst voor een baan en dan voor een woning. Nu is dat andersom. Nou doe dat dan, bouw.”

Vaak doen provincies nog een schep regels bovenop die van gemeenten en dan opereert iedere provincie ook nog eens anders, zegt De Jager: „Er zijn van die kleine windmolens. Die leveren minder op. Maar nog best veel en ze stuiten op veel minder weerstand. In de noordelijke provincies mogen die overal komen, in Flevoland niet. Terwijl wij dé windprovincie zijn.”

De Lange: „Nee, ik geloof niet in polariseren, de provincies doen best ook veel goed.”

Gevoel van urgentie

De Jager: „Dat is zo. We willen liefst samen die grote opgaven aanpakken.” Ruiter: „Je zag dat met corona en de energiecrisis door de oorlog in Oekraïne onze overheid best snel kon doorpakken. Dat gevoel van urgentie zou ik net zo graag zien op al die andere dossiers.”

Ja, dat geldt ook voor infrastructuur, zeggen de drie voorzitters, zoals doortrekken van de A15, oplossingen voor de N35 (Zwolle-Enschede) en N50 bij Kampen, de Lelylijn (snelle treinverbinding van Amsterdam via de polder naar Groningen), Lelystad Airport en een goede busverbinding tussen Zwolle en Staphorst.

„We weten allemaal wat nodig is, maar veel van die dossiers zitten al tientallen jaren vast. Houd op met steeds weer nieuwe studies die alles overdoen, ga aan de slag.”

Ondernemers omarmen Lelystad Airport en zien liefst dat de luchthaven gewoon opengaat als overloop vliegveld van Schiphol. © Marco Okhuizen

Lelystad Airport duikelde van het verlanglijstje en staat nu weer bovenaan

VNO-NCW Midden (Utrecht, Gelderland, Overijssel en Flevoland) vroegen zich twee jaar geleden hardop af of Lelystad Airport er nog wel moest komen. Daar komt de ondernemersorganisatie nu op terug.

Voorzitter Marcel Hielkema stelde in 2021, toen corona volop huishield, in deze krant: „Je moet je afvragen of er de komende jaren nog zoveel vliegverkeer is als voorheen. Gaan we terug naar hoe het was? Een van de redenen voor Lelystad Airport was ontlasting van Schiphol. Als Schiphol 60 procent minder vluchten kent, is het dan nog wel nodig? En wanneer zitten we weer op het aantal dat die noodzaak er alsnog is?”

Nu zeggen de drie voorzitters van de regio's Flevoland, Gelderland en Overijssel van VNO-NCW Midden dat de nieuwe werkelijkheid opening van Lelystad Airport noodzakelijk maakt. Er mag dan vliegschaamte bestaan, de praktijk is dat we weer net zoveel vliegen als voor de pandemie. Als dat zo is, moet je daar wat mee, zeggen zij.